

Vergaderjaar 2024-2025

21 501-07 Raad voor Economische en Financiële Zaken

GW BRIEF VAN DE MINSITER VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 21 februari 2025

Op 7 februari 2025 heb ik de Tweede Kamer geïnformeerd over een wijzigingsvoorstel voor het Nederlandse Herstel- en Veerkrachtplan (HVP). In het kader van een gedegen informatievoorziening en vanwege de rol van uw Kamer in de implementatie van een aantal HVP mijlpalen, deel ik deze brief ook graag met u. In deze aanbiedingsbrief informeer ik u welke wetgevingstrajecten die onderdeel zijn van het HVP in uw Kamer zullen worden behandeld.

Toelichting wetgeving in het HVP

Op grond van de Europese Herstel- en Veerkrachtfaciliteit-verordening (HVF-verordening) heeft elke lidstaat een nationaal herstelplan gemaakt om aanspraak te kunnen maken op middelen uit de HVF. Deze nationale herstelplannen dienen aan strikte vereisten te voldoen. Dit betekent dat een plan niet alleen uit investeringen bestaat, maar ook hervormingen bevat waarmee invulling wordt gegeven aan de landspecifieke aanbevelingen (LSA's) uit het Europees Semester. Deze koppeling tussen hervormingen en investeringen was een belangrijke voorwaarde voor Nederland om in te stemmen met de oprichting van de HVF En het eenmalig aangaan van gemeenschappelijke schulden om de HVF te financieren. De HVF is een tijdelijk instrument en loopt tot en met 31 december 2026, de uiterlijke datum waarop de middelen aan lidstaten uitgekeerd kunnen worden voor afgeronde hervormingen en investeringen.

In totaal bevat het Nederlandse HVP 28 investeringen en 22 hervormingen. De afspraken uit het HVP zijn vastgelegd in het juridisch bindende Raadsuitvoeringsbesluit, waarin 134 mijlpalen en doelstellingen zijn opgenomen. Met het voltooien van de mijlpalen en doelstellingen maakt Nederland in totaal aanspraak op €5,4 miljard. Dit bedrag wordt in vijf tranches, zogenaamde betaalverzoeken, uitbetaald. Per betaalverzoek wordt bij de Europese Commissie bewijs aangeleverd dat een vooraf vastgestelde groep mijlpalen en doelstellingen is behaald. Nederland heeft op dit moment twee van de vijf betaalverzoeken ingediend. Het eerste betaalverzoek (€1,3 miljard) is reeds uitbetaald en het tweede verzoek (€1,2 miljard) is onder beoordeling van de Europese Commissie.

Aankomende wetgevingstrajecten

Een aantal hervormingen in het HVP betreft wetgevingstrajecten. In de resterende looptijd van de HVF (t/m 2026) wordt een reeks wetgevingstrajecten die zijn opgenomen in het plan, in uw Kamer behandeld:

- Wet Plan van Aanpak Witwassen. Dit voorstel voorziet in de wijziging van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft) en de Wet op economische delicten. De wet voorziet o.a. in het regelen van een limiet op contante betalingen van meer

dan 3000 EUR. Een limiet op contante betalingen is onderdeel van het HVP. NB: de hoogte van de limiet is geen onderdeel van het HVP.

- Wet Versterking Regie Volkshuisvesting. Deze wet zorgt ervoor dat het Rijk, provincies en gemeenten weer de regie hernemen op de volkshuisvesting en de woningbouwopgave in het bijzonder. De inwerkingtreding van deze wet is ook nodig voor een andere mijlpaal in het HVP, namelijk de mijlpaal uit het energieherformingspakket die de vergunningsprocedures voor hernieuwbare energie regelt.
- Basisverzekering Arbeidsongeschiktheid Zelfstandigen (BAZ). Het wetsvoorstel BAZ voorziet in het regelen van een verplichte arbeidsongeschiktheidsverzekering voor zelfstandigen.
- Het Wetsvoorstel Verduidelijking Beoordeling Arbeidsrelaties en Rechtsvermoeden (VBAR). Het wetsvoorstel VBAR regelt dat de wettelijke definitie van de arbeidsovereenkomst wordt aangepast om het onderscheid te verduidelijken tussen het werken als werknemer en als zelfstandige. Ook introduceert dit wetsvoorstel een zogenoemd civielrechtelijk rechtsvermoeden van arbeidsovereenkomst.

Kortingsmethodiek

Als mijlpalen en doelstellingen niet worden gehaald of behaalde mijlpalen en doelstellingen worden teruggedraaid leidt dit tot een korting op grond van een kortingsmethodologie.¹ Deze methodologie is opgesteld door de Europese Commissie en is in lijn met de rol die lidstaten hebben voorzien voor de Europese Commissie om toe te zien op de naleving van de plannen. De methodologie sluit ook aan bij de Nederlandse inzet om een prikkel voor hervormingen mee te geven aan lidstaten.

In de kortingsmethodologie wordt gewerkt met een eenheidswaarde, die wordt bepaald door de totale enveloppe te delen door het aantal mijlpalen en doelstellingen. Voor het Nederlandse HVP geldt een eenheidswaarde van €40 mln. (€5,4 mld. / 134 mijlpalen en doelstellingen). Op deze eenheidswaarde kunnen coëfficiënten worden toegepast om het kortingsbedrag van een niet-behaalde mijlpaal of doelstelling te verhogen of te verlagen. Voor Nederland komt dit er op neer dat, indien een belangrijke hervorming niet wordt gehaald, de korting kan oplopen tot max. €600 miljoen per niet gehaalde mijlpaal of doelstelling. De Europese Commissie heeft van de lidstaten een hoge mate van discretionaire bevoegdheid gekregen bij het bepalen van deze korting. De kortingsmethodologie is ook van toepassing indien reeds behaalde mijlpalen en/of doelstellingen worden teruggedraaid.

Ik hoop u middels deze aanbiedingsbrief en middels bijgevoegde Kamerbrief voldoende te hebben geïnformeerd over de inhoud van het wijzigingsverzoek en de wetgevingstrajecten die onderdeel zijn van het HVP en binnenkort in uw Kamer worden behandeld. Ik ben samen met mijn verantwoordelijke collega's in het kabinet uiterst gemotiveerd om het gewijzigde HVP succesvol te implementeren en daarmee de gealloceerde €5,4 miljard aan Europese middelen binnen te halen.

De minister van Financiën,

E. Heinen

¹ Kamerstuk II 21 501-07 nr. 1970